నమ్మరానివాడు

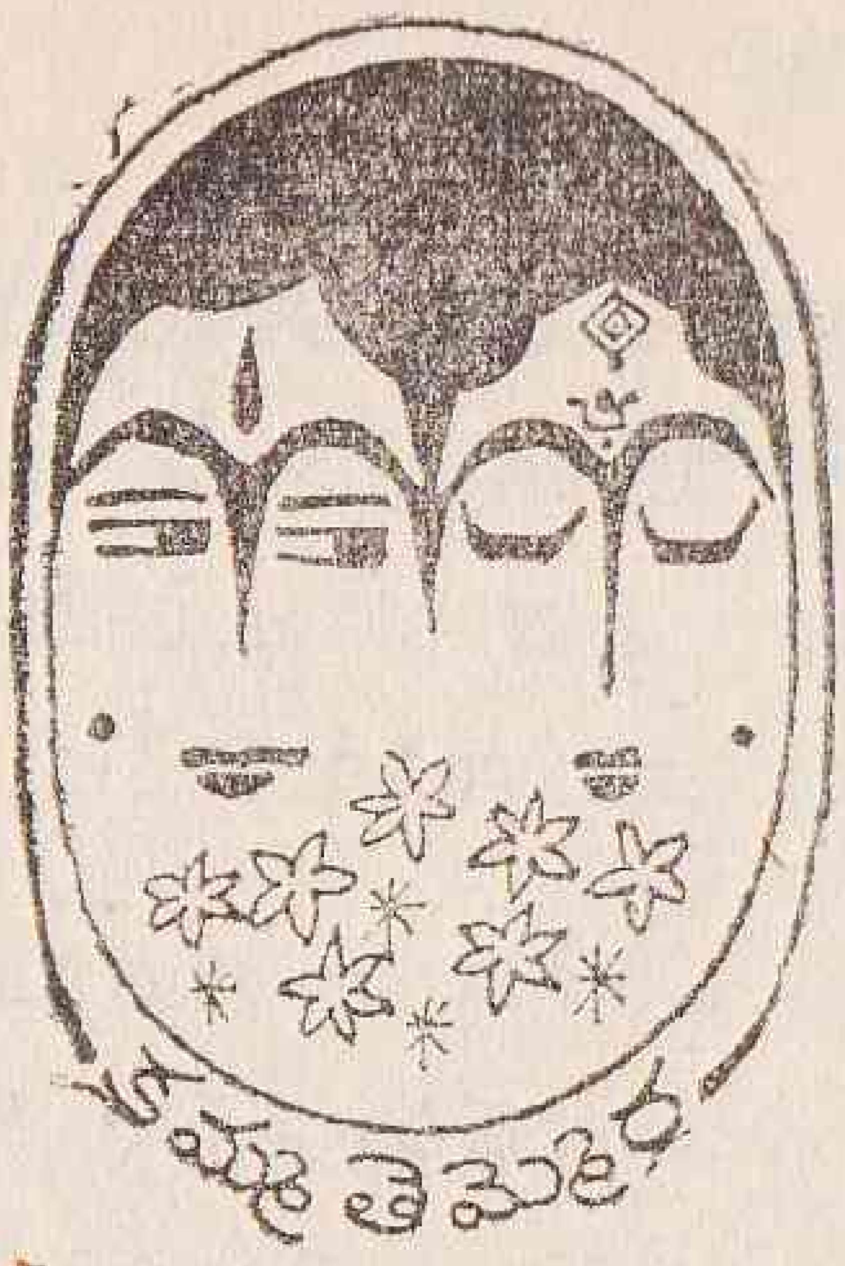

తొమ్మిదంకణాల గారమిద్దెలో ఒకటి రెండు అరల్లో ఆముదం దీపాలు వెలుగుతున్నప్పటికీ, సుబ్బయ్య పడుకున్నచోట మాత్రం కారుచీకటిగావుంది. జరుగుతున్నది చలికాలమైనా కిటికీలు లేని ఆ గదిలో గాలి వెచ్చగా వుంది. సుబ్బయ్య నులకమంచంపైన పడుకున్నాడు. కానీ అతడు పడుకున్నది నిద్ర పోవడానికిగాదు, ఆరాత్రి నెలాగైనా వేగించడానికి.

సుబ్బయ్య పని వూబిలో దిగబడిపోతున్నట్టుంది. దిక్కులు తోచడం లేదు. ప్రోనోటులో ముద్రవేస్తేగానీ వదిలిపెట్టనంటున్నాడు రంగయ్య. "అలాగే వేస్తాను, తెల్లవారనీ," అన్నాడు సుబ్బయ్య. 'అబ్బే, అంతవరకూ నేనాగను. ఇప్పటికిప్పుడే ఆ పని కాస్తా పూర్తయిపోవలసిందే! కథ యిందాకా వచ్చిన తర్వాత మనిషిపైన మనిషికి నమ్మకం కుదరదు" అంటూ కిర్రు చెప్పులు వేసుకుని కరణంగారికోసం వెళ్ళాడు రంగయ్య.

సుబ్బయ్య గుండె దడదడ లాడిపోతోంది. ఈ రంగయ్య ఎంతకైనా సమర్థుడు. కరణంగారు యితడి చేతిలో కీలుబొమ్మ. ఇతడెలా వ్రాయమంటే, ఆయనలా వ్రాసేస్తాడు. కళ్లు మూసుకుని ముద్రవేసేస్తే తన గతేం కావాలి? తన అలిమేలు గతేం కావాలి?

అసలు రంగయ్యకు దురుద్దేశమేగనుక లేకుంటే యితడు తెల్లవారేదాకా ఎందుకాగ గూడదు? ఆ లోపల యితడి కొంపేం మునిగిపోతుంది? ఇది తన వూరుగాదు. ఇక్కడ తనమాట మాట్లాడేవా రెవరూలేరు. న్యాయంగా రెండువందలా యాభై రూపాయలకే గనుక తనచేత ప్రోనోటు వ్రాయించుకోదలచుకుంటే, రంగయ్య ఇప్పుడిలా తొందరపడవలసిన అవసరమే లేదు.

తనకు చదువురాదు కనుక తను కళ్ళుండీ లేనివాడితో సమానం. రెండు వందలాయాభై రూపాయలకు బదులుగా రెండువేల రూపాయలని వ్రాసుకున్నా తనకు తెలిసి ఏడవదు. ఇంతకూ పొరబాటు తనది. రైలు దిగగానే నేరుగా యిక్కడికి రాకుండా, స్టేషనునుంచి అలాగే తన స్వగ్రామానికి వెళ్ళిపోయి వుంటే ఎంతో బాగుండేది. అప్పుడిలా చిక్కి బిక్కరించవలసిన దురవస్థ తనకు కలిగివుండేది గాదు.

సుబ్బయ్య మంచంపైన లేచి కూచున్నాడు. ఈ రంగయ్య ఎంతటి దౌర్జన్యాన్నికైనా వెనుదీసేవాడుగాదు. చేయదలచుకున్న పనిచేసి ముగించే దాకా యితనికి నిద్రపట్టదు. ఇక్కడ తామసిస్తూ కూచుంటే మొదటికే మోసం రావడం ఖాయం. ఎలాగైనా పారిపోవాలి. పారిపోయి ఈ రంగయ్యను దూరంనుంచీ వెక్కిరించాలి.

సుబ్బయ్య లేచి మెల్లగా ద్వారాన్ని సమీపించాడు. ఆ ద్వారం హాల్లోకి తెరచుకుంటోంది. హాల్లోనుంచి గడియవేసివున్న తలుపును తీసుకుని నడవలోకి వెళ్ళవచ్చు. నడవ దాటగానే పశువుల కొట్టం. కొట్టాన కావైపున గుబురుగా పెరిగివున్న కానుగచెట్టు. ఆ చెట్లలోనుంచి సన్నగా కాలిబాట. అంతవరకూ చల్లగా జారుకోగలిగితే ఆ తరువాత అయిదే అయిదు నిమిషాల్లో రంగయ్య కళ్ళల్లో కారంగొట్టి, అతడిక కనిపెట్టడానికి వీల్లేకుండా పరారీ చిత్తగించవచ్చు.

సుబ్బయ్య హాల్లో ప్రవేశించాడు. గడియ తీసి తలుపు తెరిచాడు. నడవలో అడుగుపెట్టబోయాడు.

"ఎవరక్కడ? ఎవరు తలుపు తెరిచింది?" అంటూ దారికడ్డంగా పడుకున్న రాఘవులు లేచి కూచున్నాడు.

"నేనే.... న్నే నే రాఘవులూ! అలా బయటికి వెళ్ళొద్దామని...." అన్నాడు తడబడిపోతూ సుబ్బయ్య.

"ఎందుకూ! బయట పురుగూ పుట్రా వుంటాయి. వెళ్ళిపడుకో" అన్నాడు రాఘవులు.

చేసేదిలేక బిక్క చచ్చిపోయిన సుబ్బయ్య కొట్టులోపలికి వెళ్ళే ఖైదీలా మళ్ళీ గదిలో ప్రవేశించాడు.

పది పదిహేనునిమిషాలు గడచిపోయాయి. కరణంగారి కోసం వెళ్ళిన రంగయ్య యింకా తిరిగి రాలేదు. ఆలస్యం జరుగుతున్న కొద్దీ తప్పించుకుని పారిపోవడం సాధ్యమేనన్న సుబ్బయ్య ఆశ సన్నగిల్లి పోతోంది.

ఐనా మళ్ళీ యింకొకసారి చిట్టచివరిప్రయత్నం ఒకటి చేయదలచు కున్నాడు సుబ్బయ్య.

జాగ్రత్తగా పథకం వేశాడు.

హాలు కటువైపున మిద్దెపైకి మెట్లున్న గది, దానికి కుడివైపున వంట గదీ వున్నాయి. వంటగదిలోనుంచీ పెరట్లోకి వెళ్ళగలిగితే ఆ తరువాత చుట్టుగోడను దాటడం ఒక లెక్కలోని పని గాదు. ఆ గోడ గనుక దాటు కుంటే కన్ను పొడుచుకున్నా కానరాని కటిక చీట్లో తనని పసికట్టడం రంగయ్య తరం గాదు.

సుబ్బయ్య హాలు దాటుకున్నాడు. వంట గదిలోకి తొంగి చూచాడు. ఆ గది గదంతా చీకటి గుయ్యారంలా వుంది. అలా వుండడం గూడా ఒకం దుకు మంచిదే! పలాయన మంత్రానికి పలుకుదోడు నేస్తం గదా చీకటి!

వంట గదిలో గోడ వెంబడీ పిల్లిలా ముందుకు నడవ సాగాడు సుబ్బయ్య.

ఇంక నాలుగడుగుల్లో సుబ్బయ్యచేతికి తలుపు తగిలివుండేదే! కానీ యింతలో అతడిపాదం గదిలో పడుకున్న ముసలావిడకు తగిలి, "ఒసే అమ్మీ! కుక్కొచ్చినట్టుంది....లే, లే....ఏదీ అగ్గిపెట్టె...." అంటూ ఆవిడ కంగారుగా లేచి కూచోవడంతో సుబ్బయ్య గుండె ఠారున నిలిచిపోయినంత పనైంది. అతడొక్క దూకుతో ప్రక్కగదిలో పడ్డాడు. అక్కడి నుంచీ గాలిలా వెళ్ళి తన యథాస్థానంలో మంచంపైన కూలబడి పోయాడు.

అతడు మంచంపైన పడుకోగానే సింహద్వారం తెరచుకుంది.

మున్ముందుగా లాంతరు చేతబట్టుకున్న రంగయ్య, అతడివెంట కరణంగారు మాత్రమే గాక యింకా ఒకరిద్దరు పెద్దమనుషులు హాల్లోకి వచ్చేశారు.

సుబ్బయ్య హతాశుడై పోయాడు.

"ఎక్కడ కూచుందాం?" అన్నారు కరణంగారు.

"రండి, చెబుతాను" అంటూ రంగయ్య వాళ్ళని వెంటబెట్టుకుని పడమటింట్లోకి దారితీశాడు.

ఆ తరువాత వాళ్ళమాటలు సుబ్బయ్యకు వినిపించలేదు.

పడమటింట్లో కరణంగారిచేత రంగయ్య ప్రోనోటు 'తయారు' చేయిస్తుండగా ఇవతలివైపు గదిలో సుబ్బయ్య అలిమేలు మాట వినివుంటే తనకీ దుర్గతి పట్టివుండేది కాదుగదా అని లోలోపల కుమిలి పోసాగాడు.

*　　　*　　　*

సుబ్బయ్య అతడి తల్లిదండ్రులకొక్కడే కొడుకు. అతడు నిరక్షరకుక్షి గావడానికి యింతకంటే చెప్పుకోదగ్గ కారణం మరొకటి కనిపించదు. తల్లిదండ్రులకతడిపైన చెప్పరానంత గారాము. బడికి వెళ్ళనంటే పోనీ మానేయమన్నారు. ఈరోజు గాకపోతే రేపు చదువుకుంటా డనుకున్నారు. కానీ సుబ్బయ్యకు పదహారేళ్ళ ఈడు వచ్చినప్పటికీ అతడు చదువుకోగల రేపుమాత్రం రానేలేదు!

సుబ్బయ్య చదువుకున్నాడా లేదా అన్నవిషయాన్ని పట్టించుకోకుండా కాలచక్రం మళ్ళీ నాలుగయిదు మైలు రాళ్ళను దాటింది. అప్పటికి వృద్ధాప్యం ముంచుకురావడంచేత అతడి తల్లిదండ్రులు అబ్బాయి నొక ఇంటివాణ్ణిచేసి కళ్ళు మూసుకుందా మనుకున్నారు. అలాగే ఒక అయినింటి ఆడపడుచును తెచ్చి సుబ్బయ్యకు ముక్కుడాడు వేశారు. అంతటితో తమ కర్తవ్యం తీరిపోయినట్లు ఒకరి వెనుక ఒకరుగా జగన్నాటకం నుంచి నిష్క్రమించారు.

సుబ్బయ్య తండ్రి భూదేవిని నమ్మి, తను తినగలిగినంత తిని, ఆశించినవాళ్ళకూ యింత పెట్టి తనకష్టైను కడతేర్చుకపోయిన రైతు. విచారకరమైన విషయమేమిటంటే ఈ కుమారుడికి ఆ తండ్రివల్ల కులవృత్తిగూడా

సంక్రమించలేదు. తీరా పెళ్ళయిన తరువాత అతడొకనాడు పొలం దున్న బోగా సూటిగా పూర్వదిశాభిముఖంగా పోవలసిన నాగలి ఈశాన్యంగా వెళ్ళింది. చిరాకుతో ఒళ్ళుమండి, ములుగర్రతో గిత్తల్ని చితకబాదిచి, పొలంలో కొన్ని గురుకోణాల్నీ, మరికొన్ని లఘుకోణాల్నీ చిత్రించి అసురుసుమంటూ సుబ్బయ్య యిల్లు చేరుకున్నాడు.

"అదేమిటి మాఁవా! అప్పుడే ఒచ్చేసేవు!" అంది అలిమేలు.

"నేను సేద్యం చెయ్యను" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

"ఐతే మరేం చేస్తావు?" అంది అలిమేలు.

సుబ్బయ్య తలపైకెత్తి భార్యముఖంలోకి చూచాడు. తనేదో ఒకటి చేయకపోతే వూరుకునేట్లు లేదే అలిమేలు!

ఏం చేయనురా భగవంతుడా అని తల పట్టుకుని కూచున్నాడు సుబ్బయ్య.

ఈ సందిగ్ధావస్థలో సుబ్బయ్యకు అతడి దూరపు బంధువు రంగయ్య దేవళంపేట తిరణాలలో తారసిల్లాడు.

"ఒరేయ్ సుబ్బయ్యా! మీ నాన్న పోయాడటగా! నువ్విప్పుడేం చేస్తున్నావు?" అని పలకరించాడు రంగయ్య.

"నా ఒక్కడివల్ల సేద్యం సాగేటట్టు కనపడ్డంలేదు రంగయ్య మామా! అందుచేత యిప్పుడు నేనేమీ చేయడంలేదు" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

"బంగారంలాంటి కుర్రాడివి! కుండల్లో గుర్రాలు తోలడమేం కర్మం రా! నా మాట విను. నేనెలాగూ నెల్లూరు వ్యాపారం చేస్తున్నాను. నువ్వు మీవూరి చుట్టుప్రక్కల సరుకు కొనుగోలు చేసిపెట్టు. నేను లారీలు తీసుకొస్తాను. రైతులకు డబ్బు ముట్టజెప్పి సరుకు తీసుకెళ్తాను. అదేమిట్రోయ్, అలా మిణకరిస్తున్నావు. ఇందువల్ల నీకు లాభించే దేమిటనే గదూ? అదే చెబుతున్నాను. నీకు మూటకు పావలా కమీషను," అన్నాడు రంగయ్య.

సుబ్బయ్య మురిసి పోయాడు. భలే భలే! తన జాతకంలో శుక్రమహార్దశ ప్రారంభం కాబోతున్నదల్లేవుంది. లేకుంటే తను తిరణాలకు వెళ్ళివుండే

వాడు కాదు. వెళ్ళినా రంగయ్య కనిపించివుండేవాడు కాదు. కనిపించినా ఈ సలహా చెప్పి వుండేవాడు కాదు.

ఇంటికి వెళ్ళగానే భార్యను పిలిచి, సగర్వంగా ఛాతీ విరిచి "ఇదిగో అలిమేలు! నేను వ్యాపారం చేయబోతున్నాను." అన్నాడు సుబ్బయ్య.

"నువ్వా! ఏపార్థమా! నీవల్ల ఏపారమేం చేతనవుతుంది మాఁవా!" అంటూ విస్తుపోయింది అలిమేలు.

"ఇష్, వూరుకో! ఆడదానివి. నీకేం తెలుస్తుంది?" అని విసుక్కున్నాడు సుబ్బయ్య.

సుబ్బయ్య కమీషను వ్యాపారంచేసింది ముచ్చటగా మూడు నెలలు మాత్రమే! ఈ మూడుమాసాల్లో అతడు రంగయ్యకు వెయ్యిమూటల బెల్లం కొనుగోలు చేసిపెట్టాడు. లెక్కగట్టి చూచుకోగా తనకు రంగయ్య రెండు వందల యాభై రూపాయలు యివ్వవలసినట్టు తేలింది. "తొందరేం ముందిలే రంగయ్య మామా! నిదానంగా యిద్దువుగానిలే" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

సుబ్బయ్య ఎదుటివాళ్ళను యిట్టే నమ్మేస్తాడు. వాళ్ళు గూడా తన నా విధంగానే నమ్మినట్టు భావిస్తాడు!

ఓ రోజు రాత్రి సరుకు లారీ కెక్కిస్తూ రంగయ్య "ఏమిటోయ్ సుబ్బయ్యా! నువ్వో తడవ నెల్లూరు వెళ్లొస్తావా?" అన్నాడు.

"ఓ-అదెంత పని!" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

"వెళ్ళి వూరికే తిరిగి రావడం గాదు. నా కింటిదగ్గర పనులున్నాయి. లేకుంటే నిన్ను వెళ్ళమనేవాణ్ణిగాను. స్టోనుహౌసు పేటలో ఒక మండీ వాళ్లు మనకు డబ్బివ్వాలి. నేను చీటీ వ్రాసి యిస్తాను. చీటి చూడగానే వాళ్లు డబ్బిస్తారు. కానీ వాళ్ళిచ్చే డబ్బును నువ్వు భద్రంగా తీసుక రావాలి. రైళ్లల్లో, బస్సుల్లో డబ్బు చేత బట్టుకుని ప్రయాణం చేయడమంటే నోటిమాట గాదు. ఆదమరిచావో జేబుఖాళీ!"

పాపిష్టి మనిషి! ఆ రంగయ్య నోట్లో "విషపల్లు" వుందో, ఏమిటో గానీ అతడన్నంతపనీ అయింది.

అప్పటికీ ఎంతో నయం! మండీవాళ్ళు ప్రస్తుతం తమకు డబ్బుతో 'నిండా డిమాండు'గా వుందని, వ్రేలి ముద్రవేయించి సుబ్బయ్యచేత రసీదు పుచ్చుకుని అయిదువందల రూపాయలు మాత్రమే యిచ్చి పంపారు. సుబ్బయ్య డబ్బును జాగ్రత్తగా ప్రక్కజేబులో వుంచుకుని రైలెక్కాడు. రాత్రివేళ ప్రయాణం. రైల్లో అప్పుడప్పుడూ సుబ్బయ్యకు కునుకు పట్టింది. మేలుకున్నప్పుడల్లా అతడు జేబును తడివి చూచుకున్నాడు. చూచినప్పుడల్లా డబ్బు పదిలంగానే వుంది. కానీ తీరా అతడు దిగవలసిన స్టేషను వచ్చేసింది. జేబు జేబుగానే మాయమైపోయింది.

డబ్బు పోయిందన్న దిగులు. రంగయ్య తనను వ్యాపారానికి అస మర్థుడిక్రింద లెక్కగడతాడేమోనన్న జంకు. ఈ దెబ్బతో తనకు రావలసిన కమీషను గూడా నట్టేట కలసినట్టేగదా అన్న నిస్పృహ-ఈ భావాల ముప్పిరిలో మనసు బేజారెత్తిపోతుండగా స్టేషనునుంచీ పదిమైళ్ళదూరం నడిచి సుబ్బయ్య రంగయ్యతో జరిగిన వర్తమానం నివేదించుకున్నాడు.

"ఏమిటోయ్ సుబ్బయ్యా! నాతో పరాచికాలాడుతున్నా వేమిటి?" అన్నాడు రంగయ్య.

"కాదు రంగయ్య మామా! దేవుడి తోడు. డబ్బుపోయిన మాట నిజం" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

కానీ రంగయ్య సుబ్బయ్య గోడును వినిపించుకోలేదు. నా డబ్బు నాకక్కడ పెడ్తేగానీ అడుగుదాటి కదల నివ్వనని మొండికి కూచున్నాడు.

"పోనీలే మామా! నువ్వలాగంటే నేనేం చెప్పగలను? నాకు రావలసిన రెండువందలా యాభై రూపాయలు పోనూ మిగిలిన డబ్బుకు బాండు వ్రాసిస్తాను" అన్నాడు సుబ్బయ్య ఏడుపు ముఖం పెట్టి.

"ఓహో, నీ ఎత్తు అదన్నమాట! నీ డబ్బు రాబట్టుకోడానికి నువ్వీ వుపాయం పన్నావు. అంటే ఏమిటి? నాపైన నీకు నమ్మకం లేకపోయింది. ఆ వ్రాసిచ్చే బాండేదో యిప్పుడే వ్రాసివ్వు. నేను వెళ్ళి కరణంగారిని కేకేసు కొస్తాను." అంటూ చెప్పులు తొడుక్కున్నాడు రంగయ్య.

సుబ్బయ్య తెల్లబోయాడు. ఓపినంత దూరంనుంచీ యిలా పరుగునా

బారునా రావడం జరిగింది గదా, ఈ రంగయ్య తన తిండితిప్పల్ని గురించి విచారించడు. డబ్బు పోయిందంటే ఆ మాట చెవిలో వేసుకోడు. ఇదంతా తను కోరి కోరి చేసిన మోసమే అయినట్టు ఈ కాసంతకే తనపైన కక్షగట్టేశాడు. మనిషిని మనిషి చేరువకుదెచ్చే నమ్మకాల లంకె యింత బలహీనమైందా?

ఆ మాటకొస్తే రంగయ్య తననేనాడూ నమ్మలేదేమో! ఈనాడు కాస్త సందు దొరకగానే తనను పిడికిలిలో చిక్కించుకోవాలనుకుంటున్నాడేమో! ఈ రంగయ్యది కోతిపట్టు. ఒకసారి యితడి చేతిలో తగులుకుంటే, యితడు తన అంతు కనుక్కోంది వదిలి పెట్టడు....

ఏం చేయాలి? తనిప్పుడేం చేయాలి?

* * *

సుబ్బయ్య ఓ అరగంటసేపలా మంచంపైన పడుకున్నాడు. పడమటింట్లో పెద్ద మనుషుల వ్రాత కోత లింకా కొనసాగుతూనే వున్నాయి. ప్రోనోటు వ్రాయడానికి అయిదు నిమిషాలు పడుతుంది. లేదంటే పది నిమిషాలు. వీళ్ళింత సేపటినుంచీ యిలా చెవులు కొరుక్కుంటున్నారంటే ఏదో గూడుపుఠాణీ చేస్తున్నారన్నమాటే!—సుబ్బయ్యకు తనపైన తనకే చెప్పరానంత కోపం వచ్చింది. జరుగబోతున్నది మోసమన్న సంగతి తెలిసితెలిసీ తనిలా కాళ్ళు చేతులు ముడుచుకుని మంచంపైన పడుకుంటే ఏం లాభం? మగపుట్టుక పుట్టిన తర్వాత మనిషికి కాస్త తెగువ వుండాలి. ఆ తెగువ లేకపోతే తీరా చేతులు కాలిన తర్వాత ఆకులు పట్టుకోవలసి వస్తుంది.

సుబ్బయ్య లేచాడు. మెల్లగా పడమటింటి ద్వారం దగ్గరికి నడిచాడు. తలుపుకు చెవి ఒగ్గి గుసగుసల్ని వినడానికి ప్రయత్నించాడు.

"ఇంతచేసీ వాడు గుర్తు వేయడానికి ఒప్పుకోకపోతే?...." కరణంగారి గొంతుక.

"ఇక్కడ మేం నలుగురమున్న దెందుకు? వేయకపోతే వాడిచేత వేయించడం మాచేతనౌను." రంగయ్య కంఠం.

సుబ్బయ్య ఒక క్షణం భయంతో బిర్ర బిగుసుకుపోయాడు. కరణం గారు వ్రాసి ముగించింది ప్రోనోట్లో, కాక అడమానపత్రమో, లేక మరొకటో తనకు తెలియదు. వాళ్ళు వేయమన్నచోట తను గుర్తు వేయలేదు. వేయకుంటే వాళ్ళు వూరుకోరు. తన ఒళ్ళు హూనంచేసైనా రంగయ్య అతడి కార్యం నెగ్గించుకుంటాడు....సుబ్బయ్య ఒకసారి ఏడుకొండలవాడిని తలచుకున్నాడు. ధైర్యం తెచ్చుకున్నాడు. ఒకటి రెండు క్షణాలు ఆలోచించాడు. చరచరా హాలు దాటాడు. మిద్దె మెట్లెక్కాడు. మంచు పడుతుండడంవల్ల పైన ఎవరూ పడుకోలేదు. మిద్దెపైన నిల్చొని సుబ్బయ్య చుట్టూరా కలయ పరికించాడు. పెరటివైపున గోడకు రెండు గజాల దూరంలో ఓ కసువు వామి వుంది. ఇప్పుడాలోచిస్తూ కూచోడాని కెడము లేదు. అతడు పిట్టగోడపై కెక్కి కుప్పించి వామిపైకి దూకాడు. మదురు బండను వూతగా పట్టుకుని చుట్టుగోడను అవలీలగా దాటేశాడు. పరుగు లంకించుకున్నాడు.

అప్పటికి అర్ధరాత్రి దాటింది. చీకటి దట్టంగా వుంది. సుబ్బయ్య వీధి వెంబడీ పరుగెడుతున్నాడు. వీధి, అరుగులతో సహా నిర్జనంగా వుంది. ఊరు నిశ్శబ్దంగా వుంది, కానీ ఈ కుక్కలకేం పోయేకాలమో, అవి తమ పుట్టిమునిగినట్టు మొరగ సాగాయి!

కుక్క అకారణంగా మొరగదన్న విషయాన్ని బాగా గుర్తెరిగిన జాగ్రత్తపరులు కొందరు తలుపులు తెరచుకుని లావలికి వచ్చారు. వాళ్ళల్లో కొందరి పిల్లి కళ్ళకు ఆ చీకటిలో పారిపోతున్న మనిషి కనిపించనే కనిపించాడు.

వెంటనే వాళ్ళు 'దొంగ, దొంగ' అని కేకలు పెట్టేశారు.

ఊరి పొలిమేర దాటుతున్న సుబ్బయ్యకుగూడా ఈ గోల అస్పష్టంగా వినిపించింది.

రాళ్ళూ, రప్పలూ, ముండ్లూ, గుండ్లూ అని చూడకుండా సుబ్బయ్య చీకటిని దూసుకుంటూ ముందుకు పారిపోతున్నాడు.

కానీ ఎంత దూరమని అలా పరుగెత్తగలడు సుబ్బయ్య! డబ్బు పోగొట్టుకున్న తర్వాత అతడు పచ్చి మంచి నీళ్ళు త్రాగలేదు. రాత్రి

రంగయ్య పుణ్యామా అని పస్తే పడుకున్నాడు. కడుపులో కొక్కాలు త్రవ్వుతున్నాయి. కాళ్ళు గాలిలో తేలిపోతున్నాయి....

సుబ్బయ్య వెనుదిరిగి చూచాడు.

లాంతర్లు తరుము కొస్తున్నాయి.

* * *

ఏతద్విధంగా ఆరోజు రాత్రి మలికోడి కూసేదాకా రంగయ్య పరివారానికీ, సుబ్బయ్యకూ పరుగు పందెం కొనసాగింది.

నలుగురూ నాలుగు మూలలనుంచీ కుందేలిని వలలోకి పరవ దోలినట్లుగా పైకొచ్చేసరికి సుబ్బయ్య ఆశ వదులుకుని రోడ్డువార వేపచెట్టుక్రింద కుప్ప గూరలా కూలిపోయాడు.

"పట్టుకోండి, పెడరెక్కలు విరిచి కట్టండి!" అంటూ వెనుకవైపు నుంచీ హుకూమిచ్చాడు రంగయ్య.

"నన్ను కొట్టండి. కోయండి. ఏమైనా చేయండి. కాగితంపైన ముద్ర మాత్రం వేయను" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

"ఎందుకు వేయవు? నా డబ్బు దిగమింగేసి కూచుందా మనుకున్నావట్రా దొంగ వెధవా!" అని గర్జించాడు రంగయ్య.

ఇంకతను చెప్పవలసిందేమీ లేనట్టు సుబ్బయ్య మౌనం వహించాడు.

"ఇంకా చూస్తున్నారా! పట్టుకోండి. వ్రేలికి కందెన పూయండి" అంటూ జేబులోనుంచీ కాగితాన్ని పైకి తీశాడు రంగయ్య.

ఒక్కుమ్మడిగా రంగయ్య అనుచరులు సుబ్బయ్యపైన పడ్డారు, ఇద్దరు అతడి కాళ్ళను కదలకుండా పట్టేశారు. ఇద్దరు అతడి చేతుల్ని నొక్కేశారు

సుబ్బయ్య గింజుకున్నాడు. ఎలుగెత్తి అరిచాడు, బొటనవ్రేలికి కందెన పూయడానికి వీల్లేకుండా వ్రేళ్ళను గట్టిగా ముడుచుకున్నాడు.

"మక్కెలు విరగదన్నండి. చితక పొడవండి. చావకొట్టండి" అంటూ వుత్తరువులు జారీచేస్తున్నాడు రంగయ్య.

ఇంతలో "ఆగండాగండి! ఏమిటీ గొడవ?" అంటూ అక్కడో పెద్ద మనిషి ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

అతడు మల్లెపువ్వులాంటి దువ్వలువ కట్టుకున్నాడు. పైన పొడు గాటి జుబ్బా వేసుకున్నాడు. ఉలన్ స్వెటర్ తొడుక్కున్నాడు. తలకు మఫ్లర్ చుట్టుకున్నాడు. గాంభీర్యం వుట్టిపడుతున్న వేష భాషలతోనూ, హావ భావా లతోనూ అతడలా ముందుకు వచ్చేసరికి రంగయ్య మనుషులు సుబ్బయ్యను వదిలిపెట్టి కాస్త దూరంగా జరిగారు.

"మధ్యలో నువ్వెవడివి! ఇతడు నా సొమ్ము ఎగ్గొట్టి పారిపోతు న్నాడు" అన్నాడు రంగయ్య.

"పారిపోతుంటే! నువ్వెళ్ళి కోర్టులో దావా వేసుకో! అంతేగానీ, యితనిపైన దౌర్జన్యం చేయవచ్చునని నీకు రూలెక్కడుంది?" కటువుగా ప్రశ్నించాడు పెద్ద మనిషి.

రంగయ్య మెత్తబడ్డాడు. "అది గాదండీ! వీడిపైన నమ్మకంపెట్టి నెల్లూరికి పంపాను. డబ్బు తీసుకొస్తుండగా వీడికి పెడబుద్ధి పుట్టింది. ఎక్కడో భద్రపరిచేసుకుని, జేబు కొట్టేశారని నాకో కట్టు కథ చెబు తున్నాడు...." అంటూ సంజాయిషీ చెప్పుకోడానికి ప్రయత్నించాడు.

"కట్టు కథ అని నువ్వనుకుంటున్నావు. కానీ అది ఎందుకు నిజమే కాగూడదు?"

"ఐతే నా డబ్బుకు యితడి పూచీ లేదంటారా మీరు!"

"ఉంటే! నయాన వసూలు చేసుకో!"

"నయంగా యివ్వకపోతే?"

"కోర్టుకు వెళ్ళు."

రంగయ్యకు ఒళ్ళు మండింది. అతడా పెద్ద మనిషి వైపు చురచుర చూశాడు. ఇతగాడు తన ఎత్తుల్ని సాగనిచ్చేటట్టులేడు. పైగా భళ్ళున తెల్ల వారిపోయింది. ఇలాగే మరి కొంతసేపిక్కడ రచ్చ జరిగితే ఒకరొక రుగా మనుషులు గుమిగూడిపోయే అవకాశముంది.

కోరలువూడిన నాగుపాములా బుసలు కొడుతూ రంగయ్య తనసహచరులకు సైగచేసుకుని తిరిగి చూడకుండా స్వగ్రామానికి దారి తీశాడు.

"బాబ్బాబూ! తమకు పదివేలు దండాలు. మీ మేలు నేనీ జన్మలో మరిచిపోను" అంటూ చేతులు జోడించాడు సుబ్బయ్య.

"వీడెవడో జీడి బంకలాంటి మనిషిలా వున్నాడు. చూచిచూచీ నువ్వు వీడికి సరైన శాస్తి చేసావల్లేవుంది! వెధవ. ఏడ్చి చావనీ" అన్నాడా పెద్ద మనిషి.

"అయ్యయ్యో, మీరూ అలాగే సెలవిస్తున్నారేమిటి బాబూ! భగవంతుడి సాక్షిగా చెబుతున్నాను. డబ్బు బోయినమాట నిజం. నేనే పాపమూ ఎరుగను" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

పెద్ద మనిషి తేలికగా నవ్వేశాడు. "ఇదిగో అబ్బాయ్! అతగాడికి 'బెబ్బెబ్బే' అన్నట్టుగా నువ్వు నాకూ 'బెబ్బెబ్బే' అంటున్నావు, వద్దు. నేనావులిస్తే ప్రేగులు లెక్కపెట్టేవాణ్ణి. ఇంతకూ నువ్వు చేసినది తప్పని నేను చెప్పడంలేదు, లోకంలో అలాటి యివ్వని మొండివాళ్లన్నంతవరకూ నీలాంటి విడువని చండిగాళ్లుగూడా వుండి తీరవలసిందే! పోనీలే, యిప్పుడీ సోదె నాకెందుకు? నేను నీకు మేలుచేసినట్లు నువ్వే ఒప్పుకున్నావు. ఎప్పటికప్పుడు ఉపకారానికి ప్రత్యుపకారం చేయడం మంచిది! పెద్దలు ఋణం వుంచుకోగూడదన్నారు. తరువాత నీ యిష్టం. మేలుచేయడం మన వంతు. ఆ మేలును ఎదుటివాడు మనసులో వుంచుకున్నాడా, మంచిదే! ఉంచుకోలేదా, పోనీ—ఎవడి పాపాన వాడే పోతాడు!"

సుబ్బయ్య కాసేపు నిర్విణ్ణుడై పోయాడు. ఆ పిమ్మట మెల్లగా తేరుకుని చిల్లర ఖర్చులకని చొక్కా పై జేబులో వుంచుకున్న ఒక్కగానొక్క రెండు రూపాయల నోటును తీసి ఆ పెద్ద మనిషికి సమర్పించుకుంటూ "తమ దయ! కొండంత దేవుడికి కొండంత పత్రి దొరుకుతుందా బాబూ! నాకు సెలవిప్పించండి" అన్నాడు. *

An incomplete story. A man who is about to be mulcted by another is saved for the moment by an unknown